

496137

DUPLICAT

II. évfolyam.

I-2. szám.

1930. jan. 5-25.

SZÍNHÁZ

ÉS FILM

Felelős szerkesztő: Walter Gyula

Férfi-e vagy nő?

Argentino, a szenzációs nőimitátor, aki világsikerek után vendégszerepel egy hónapon át a kolozsvári Palace-bárban

Megjelenik szombatonként, a kolozsvári magyar és román, a nagyváradi és aradi magyar színházak és a kolozsvári mozgósínházak műsorával

Ára 10 Lei

jobb

1293

EMPLAR LEGITIM

Katona Gyula,
a Kolozsvárról elszármazott operaénekes Bécsben döntő sikert aratott
a Rigoletto címszerepében

Színház és Film

Felelős szerkesztő: *Walter Gyula*

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 600, 1/2 évre 260, 1/4 évre 130 Lei. — Egyes szám ára 10 Lei
Vállalati előfizetés: Egy évre 1000, 1/2 évre 500, 1/4 évre 260 L. - Hirdetési díjak árszabály szerint

FŐMUNKATÁRSÁK: Botos János, B. Adorján Jenő, Incze Vilmos, Mátrai János, S. Nagy László, Szabó Imre, Végh József. - Művészeti munkatársak: dr. Hankó János és Olasz Lajos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața Unirii (Főter) 13. szám, hátul az udvarban
Nagyváradai szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Iorga (Zöldfa-u.) 5. Nagyváradai szerkesztő: Györi Illés István — Aradi szerkesztő: Nyerges Ferenc, Arad, Magyar színház Szamosmenti szerkesztőség: Danziger László Dész, Hunyadi-utca 2. Telefon-Int. 59

Berlini szerkesztőségünk: Ormos László Berlin, International Paper Service S. W. 68. Zimmerstrasse No. 7-8. — Bécsi szerkesztőség: Benczell Béla Bécs, IV. Schönburgstrasse No. 36. — Budapesti szerkesztőség: Pálos István Budapest, V. kerület, Nádor-utca 28 szám

Újév után,

— így szokták mondani — új élet indul meg mindenütt. Új élet, más élet, gazdagabb, színesebb, változatosabb. A régi, nem sikerült tervek elhantalódnak, friss akarások, ötletek vetődnek fel, új gondolatok születnek és a sikertelenség szellemét szétárasztó fáradtság és közöny helyet cserél a lendülettel és a teremtés lázával. Legalább is így szeretik elképzelni a dolgok folyását az emberek, minden Újévkor.

Az már más kérdés, hogy ez tényleg be is következik. Az élet örökké fut, meg-megújuló kezdés, bizakodás a jövőben, leszámolás a múlttal, hév és tettvágy. Sikertelen elbukás után új ormokra szállás, csőd után kiutkeresés, vesztesre nyereség-akárás. A létezés minden vonalán ez a helyzet képe. Irodalomban, közgazdasági életben, kulturális törekvésekben, művészeti megmozdulásokban, mindenütt. Az előretörés vivő ereje sodorja a lelket és a testet, tovább, tovább.

Az erdélyi magyar színházak

Újévében is ezt a teremtő, merő, produkálni akaró és tudó lendületet szeretnők látni. Azt a nem csüggedő kitartást, friss munkakedvet, színes programmot, a közönség közönyének erős ellánnal való leküzdését, érdeklődésre felferését, ami új energiákat vihet a magyar kulturális élet ereibe az élő szó hatalmával, a színpadművészet diadalmas hódításra született lehetőségeivel és formáival.

Kolozsvár, Nagyvárad, Arad, Szatmár, Temesvár, Brassó, Marosvásárhely, Dész, Torda, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely, Nagyenyed, Szamosujvár, Lugos, Máramarossziget, Nagykároly és a többi erdélyi, meg bánági városok kulturális érdeklődésének, színpártolásának új tüzekkel való felesiholását várjuk az Újévben. Nagy, győzelmes előtörést a színpadi élet és alkotó, reprodukáló művészet minden vonalán. Az összes erők csatasorba állítását, a legmagasabbrendű, vagy ha úgy kell, a legnépszerűbb program megvalósítását.

Direktor, művész, zenekar, technikai személyzet, minden ható tényezője a riváldák sikerével vigye a küzdelembe a maga összes eszközeit és képességeit. Az elfásultság és tespedés bozót-bafuló erdejét fel kell szaggatni a Művészet életet újító lendületével és szépségeivel. *Erdélynek és Bánságnak pótolhatatlan kulturális szükséglete a színház.* Ettől megfosztatni kevesek, sokak kö-

zönye, meg nem értése, letargiája nem foszthatja meg a magyarságot.

A művészeti sajtó hitet vár és bizakodó erőt. Programmot és munkát. És a-maga támogatását, önzetlen munkáját ezer jókívánsággal készséggel kínálja fel ehhez a tevékenységhez.

Előre, az Újévben, csak előre!
(t. g.)

Színházavatás Marosvásárhelyen

Karácsony első estéjén nyitlak meg Marosvásárhelyt a magyar színház kapui a Korzóközi Zsidó Kulturház helyiségében. A megnyitó előadás bevezetőjét dr. Ferenczi Zsigmond, a Magyar Párt marosvásárhelyi tagozatának főtitkára tartotta. Magasröptű beszédében reámutatott arra, hogy az emberi szolidaritás ünnepe, karácsonykor kétszeres jelentősége van a magyar színház megnyitásának és hogy azt Marosvásárhely közönségének minden körülmények között pártolni kell. Beszédében kifejtette, hogy a színház nemcsak a kultura őrhelye, hanem üzlet is, ahol mindenki olyan portékát vesz, mint amelyet óhajt. Kérjen tehát a közönség kulturális szórakozást, hogy a színészeknek legyen alkalmuk azt teljesíteni. A beszédnek nagy hatása volt. Utána a „*Mit susog a fehér akác*” c. ope-

rett került színre nagy sikerrel. A bemuta közö tagok közül *Véghegyi Ica* primadonna, akit Budapestről hozott le az igazgatóság, véreli primadonna-kvalitásokat árult el. Kellemes hangjával, természetes bájával és táncudásával nagy hatást keltett. Mellette *Szabó Gitta*, a kitünő szubrett tünt ki briliáns táncaival és természetes játékával. *Keleti Árpád* bonvivant szintén Magyarországról került a társulathoz és férfias megjelenésével és decens művészi eszközeivel sok sikert aratott. *Lukács Ede* táncoskomikus, akit Kolozsvár közönsége is előnyösen ismer, most is bebizonyította, hogy a paraszt-siheder szerepkörön páratlan Erdélyben. Nagyszerű humorát és akrobatikus táncait egész este melegen ünnepelte a közönség. Szünni nem akaró lelkesedés fogadta Marosvásárhely régi kedvenceit, *Sza-*

Versenyen felül vezetnek

RÓZSA M. ROYAL
drogeria CLUJ, Fötér 26.

Rózsa

kölni vízei.

Tartós és illatos!

kács Árpádot és kitünő feleségét Sz. Katona Emmít, akik ismét sok hívet szereztek maguknak és méltán mondhatók a társulat erősségeinek. Még Mihályi Károly alakított jól egy buffo-figurát és nagy meglepetést keltett egy Kolozsvárról elszármazott fiatal színésznő debüje, aki meglepetést keltő maszkjával és kitünő játékával egy komika-szerepben korát meghazudtoló nyíltszini taptost kapott. A társulat debüje a legnagyobb sikerrel végződött és a siker külső jelei, virág és taps kísérték az előadást.

Gáspár Jenő színigazgató gondosan és áldozatot nem kímélve állította össze a társulatot és régi becsületes igazgatói multja garancia arra nézve, hogy Marosvásárhely közönsége nem fog csalódní társulatában. Az operettek rendezését régi színházi rutinnal és tehetséggel Szakács Árpád, míg a prózai darabok rendezését Mihályi Károly végzi.

A jövő hetek műsorán a Nóta vége c. Zerkovitz-operett, Szökik

az asszony, a Pista néni stb. szerepéltek. Szilveszter éjjelen nagy kabaré-előadást rendezett a társulat. Állandó vendégszereplésre leszerződött a marosvásárhelyi színházhoz Nagy Anci primadonna is, Marosvásárhely régi kedvence, aki már január elején fel is lépett Marosvásárhelyen.

A prózai társulat, amelynek főerősségei Pálffy Zsazsa, a kitünő drámai hősnő és Palucz Vilma, a kiváló társalgási színésznő, szintén bemutatkozott. A színtársulat bérletakeiója a különböző társadalmi egyesületek és a Magyar Párt kulturtagozatának akciója folytán szép eredménnyel járt és így minden remény megvan arra nézve, hogy a társulat három havi színiévadja biztosítva lesz. (Marosvásárhely).

Benczel Béla.

Színház és Film

nélkülözhetetlen a színház- és moziba járó közönség számára.

NANCY CARROLL

Nancy Caroll
az önnepelt araumont sztár

Tommy és társa Kolozsvárra is befutottak

Betegh Béby kutyát idomított a premierre — Kondor Ibolyát a kolozsvári rikkancsok disz-elnökké akarják választani

Izgalmas, hangzatos volt a csütörtöki premier este. A „Tommy és társa“ bemutatóján az összes premier bérlők hiánytalanul megjelentek, mert mindenki kíváncsi volt, hogy a Budapesten nagy sikerrel arrivált operettet Kolozsváron milyen előadásban hozza ki a színház. De nemcsak a nézőtéren uralkodott ilyen premier-láz. A külszázak mögött egyformán drukoltak a szereplők és a diszletmunkások, mert a színháznak fontos létérdeke fűződött a sikerhez. Benéztem az előadás megkezdése előtt a *Betegh Béby* öltözőjébe. Nagyon csodálkoztam azon, hogy a színház népszerű szubrett primadonnája csirkefogókat és farkas-kutyákat fogad az öltözőjében, de azt hittem, valami új színházi kabalával állok szemben. A kabala pedig előttem is szent és sérthetetlen dolog.

Annál jobban meglepődtem azonban, amikor ez a csirkefogó

a nyakamba ugrott és megkérdezte, hogy „Jó-e a maszkom?“ Csak a hangjáról ismertem rá Betegh Bébyre, aki olyan tökéletes Tommyt csinált magából, hogy a nizzai cipópuccolók vitakozás nélkül maguk közé fogadnák. Link Jakab nevű kutyája méltóságteljes főhajtással és vakantásokkal üdvözölt, (A szegény állapot később elájult a premier izgalmaiban.) A sikert tehát már az öltözői kép után bizvást megjósolhattam, mert ennyi ambíciót (Betegh Béby még a kutyát is külön idomította ki) csak elismerés koronázhat.

A következő látogatásom *Kondor Ibolyának* szólt, Nála rajtam kívül a kolozsvári rikkancsok testülete tisztelgett. *Stein* és *Spitzkopf* urak vezették a küldöttséget, amely felajánlotta a primadonnának a kolozsvári rikkancsegysület diszelnöki tisztségét. *Kondor Ibolya* könnyezett, sirt a meghatótságtól és különösen akkor hatódott meg, amikor *Stein* ur kijelentette, hogy elismerése jeléül sohasem fogja az otffelejttet cukrot elvinni a Majorossy-étteremből, olyan szimpatikus lett neki az amatőr rikkancsleány.

Ennyit a premier előzményeiről. Ahogy felgördült a függöny, már a körülöttem ülők hangulatán láttam, hogy teljes a siker. *Teleky Ernő* gróf versenyzett a tapsolásban *Horváth Tholdy* Istvánnal, *Bánffy János* báróval és *Tholdalaghy László*val. *Mendel Éva* azt vetette a *Mendel Edith* szemére, hogy végzetes hibát követett el, amiért elkésett a premierről. *Rex Lili* cigarettázni is elfe-

A legkényesebb
igényeket is kielégítő

Polónyi- cukrászdában

Str. N. Jorga (Jókat-u.)

19. szám alatt

mindennap friss bivalytej-es reggeli és nasonna-kávé

Esküvőkre és estélyekre

disztorták, sütemények, teasütemények, fagyilalt-parfaitek elkészítését jutányos áron vállalja.

Kuglófok, kalácsok, diós- és mákóspatkók

lejtett a felvonás közös tapsorkánja miatt és *Bernát* Ibolya álmodozva hallgatta a Tompa Béla szinpadai szerelmi vallomásait. Egyik emeleti páholyban báró Kemény Ákosné társaságában a szép *Zeyk* baroneszt és *Teleky* Cecil grófnőt láttam, akik szintén el voltak a szereplőktől ragadtatva.

Mit mondjak még a premierről? *Betegh* Bébynek maradandó nagy sikert, *Kondor* Ibolyának új babérokat, *Kőszeghy* Margitnak egyre jobb véleményeket, *Benes* Ilonának operett-sikert, *Tompá*-nak erősödő hangot, *Ihász*-nak újabb ötleteket hozott a premier és szívesebben látnám a *Vass* Piri üde szépségét is, ha az affek-

tációról leszokna. *Komjáthy* Károly karmester emberül dirigált a zenekar élén, *Tompa* Pufi pedig egy epizód szerepben is csillogtatta oroszlán-körmeit.

Végh József.

*Megkérdeztem Kondor Ibit,
Mi az mi legjobban üdit,
Mi a titka a szépségnek?
És a szöke primadonna
Emigy felett mosolyogva:
Nincs párja a Gyopár-
Krémnek.*

László Bandi

távratozott, hogy a Színház és Film báljára egy estére Kolozsvárra jön

Érdekes hírek az Ábris rózsája című híres Paraumont-filmről

— Forgalmazza az Astra Cinegrafica Sibiu S. A. —

Az Abbie Irish Rose, németül Dreimal Hochzeit; magyarul pedig Ábris rózsája volt minden idők legnagyobb színházi sikere. A darab 5 és fél évig ment egy folytában a Broodway színházban, a legtöbb élő nyelvre lefordították és az egész világon mindeütt a legnagyobb sikereket érte el.

Charles Roggers, az Ábris rózsája című Paraumont-Film főszereplője egy Paraumont-filmiskola növendéke volt. Gsak a Wings című híres repülőfilm óriási hatása után, amelynek egyik szerepét kivételes siker mellett kreálta, nevezték ki sztárnak. Ma már a legnépszerűbb amerikai filmművészek közé tartozik.

Jean Hersholt — Lévy Salamon alakítója — születésére nézve dán. Az ő színpadi bemutatkozó kísérlete 19 éves korában történt meg Ibsen világhírű darabjában, a Kisértetek-ben.

Berhard Gorcey és Ida Kramer, akik a filmen a Cohen-házaspárt személyesítik meg, ezzel a szereppel most már másodízben hódítják meg az amerikai közönséget. Tudniillik az amerikai színpadon is játszták már előzőleg a szerepüket, az egyik new-yorki színház Ábris rózsája-nak előadásain.

Nancy Caroll, akinek Rosenay szerepe jutott, ír származású nő. Csak rövid ideje Paraumont-sztár. Piatalsága dacára az egyik leg-

kedveltebb filmművésznője a világnak. Egy nemrégben rendezett körkérdés-versenyen, hogy melyik moziszínésznőt szeretik a legjobban — Amerika közönsége a legjobbak közt reá is szavazott. Rövid filmkarrierje ellenére, így a kedvencek sorában az ötödik helyre került.

Talán nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy a Paraumont-rendezősege a film felvételénél óriási apparátussal és személyzettel dolgozott. A kórház-jelenetben pl. egyedül 900, a világháboruban résztvett katona szerepel, a legkiválóbb frontharcosok közül.

A film rendezője Victor Fleming, a legnagyobb rendezői nevek egyike. Hogy milyen művészi mult áll még mögötte, arra nézve talán elegendő lesz megjegyezni azt, hogy Victor Fleming rendezte a világszerte ismert és elismert Jannings-filmet: Az elsodort ember-t is.

Annie Nichols, a darab írónője az Ábris rózsája-val hatalmas vagyont szerzett. Beavatottak szerint az az összeg, amit az amerikai író nő ezzel az egyetlen darabjával kevesett, 5 millió dollárt tehet ki. Lejre átszámítva ez az összeg 850—900 millió lejnek felel meg. Olyan szédületes nagy szám ez, amit előtte egyetlen egy író és egyetlen egy darab sem ért el.

**Selyem ruhákat legszebben fest
minden színre Dufek, Rózsa-u. 10**

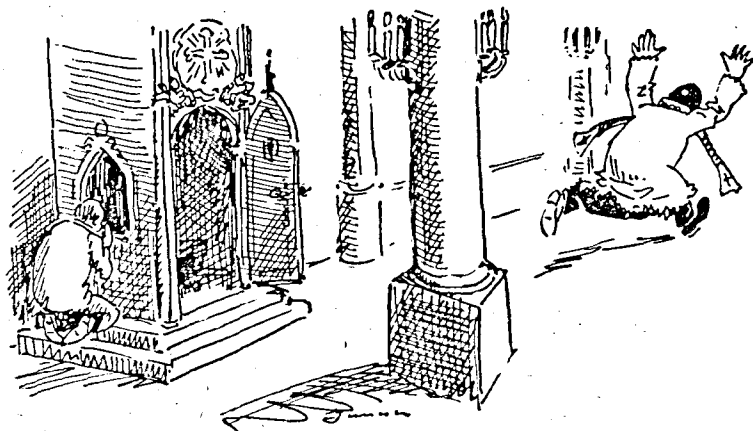
Impresszióim az első kolozsvári hangosfilm bemutatón

Az erdélyi moztulajdonosok és Kolozsvár művész-világa a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a Corso-mozgó sajtóbemutatójáról

Pénteken déli tizenkét óra. A Corso-mozgó gyönyörű nézőterén mintegy kétszazan foglalunk helyet. Itt van az erdélyi film-élet minden reprezentánsa. Rajtuk kívül művészek és kritikusok egészítik ki a sajtóbemutató közönségét, amely lélegzet visszafojtva várja a romániai film-éle páratlan szenzációját, az első hangosfilm bemutatót. *Jovian* Antal, a mozi mindig jókedélyű, szakavatott direktora, maga is meg van illetődve. Hogyne, hiszen az ő páratlan energiájának és ujitási kedvének diadala, hogy itt ma részt vehetünk az emberi tudás csodálatos ünnepén. Mert, hogy páratlan vívmánnyal állunk szembe, azzal mindnyájan tisztában vagyunk.

Fél egy. A nézőtér elsötétül és a vásznon peregni kezd a

film. Érdekes és izgalmas történet a darab tartalma, mi azonban nem a filmeseményt figyeljük. Ünnepélyes csendben tisztán, csengően és érthetően emberi hangok szólalnak meg, beszélgetés hangzik fel: működésbe jött a Corso-mozgó beszélőgépe és fényes sikerrel tette le a vizsgát. Nem: hiába is hisszük azt, hogy álmodunk, élő valósággal állunk szemben. Mintha mellettünk hangzana a párbeszéd, vagy mintha színházi előadáson vennénk részt, olyan érthetően szól a szereplő színészek szájából az angol párbeszéd, amely híven visszatükrözteti azokat az érzelmváltozásokat, amelyeket a történet interpretál. Az első két felvonás után felhangzott a lelkes taps: beszéd és zene tökéletesen tükröződnek vissza a beszélő-gép közvetítésében: való

Mikor a szerelmes bonvivánt gyónni megy

igazság, meg lehet állapítani az idők rohanását és évszázadokra megőrizni a szenzációkat.

Tudom, hogy kevés ujságcikkem volt annyira összefüggéstelen, mint ez a néhány sor, amelyeket sebtiben idebetettem. Azonban még annyira a bemutató hatása alatt állok, hogy nem tudok tárgyilagos kritikai formában beszámolni a kolozsvári hangos film-bemutatóról. Nem is lehet itt, hogy a helyes kifejezéssel éljak, kritizálni! Olyan nagy volt mindnyájunk elragadtatása, akik ezen a bemutatón résztvettünk, hogy itt kár minden tudományoskodásért. Kalapot kell emelni az emberi tudás fensége előtt. Moziigazgatók, film-kritikusok és meghívott színészek egymás nyakába borulnak. Egyöntetű az elhatározás, hogy minden költség árán, de az összes erdélyi mozikban bevezetik a beszélőfilmet.

En rohantam a redakcióba a cikket megírni. Fülemben még mindig itt csengenek a tiszta, szívhez szóló hangok és befejezésül a híres mondást így módosítom:

„Semmi sem lehetetlen a nap alatt“.

Végh József.

Hirdessen a „Színház és Film“-ben

Janovics szerint — Amerikában nyolc és fél éve csak a Tommy és Társát adják

Annak, aki figyeli azokat a reklám cikkeket, amelyeket a napilapoknak „A színházi troda közleményei“ c. rovatában Janovics Jenő dr. szokott világgá röpiteni, nem kell vicc-lapot olvasni. Attól eltekintve, hogy a kolozsvári színház egyébként minden tiszteletre és becsülésre méltó igazgatója, a jó üzlet érdekében, minden silányságot a szezon slágerének hirdet, sokszor olyan lehetlenségek látnak napvilágot a reklámcikkek között, amelyek mosolygásra kényszerítenek minden komoly embert.

Igy többek között a csütörtökön előadott „Tommy és Társa“ című operettet úgy harangozta be Janovics direktor, hogy a darab háromezerszer egymásután ment a legnagyobb new-yorki operett-színházban. Tessék csak utána számolni. Ahoz, hogy Janovicsnak igaza legyen: nyolc és fél éven keresztül egyéb darab nem mehetett volna az aposztrofált new-yorki színházban, mint a különben igen kedves „Tommy és Társa“ c. operett. Ez pedig még amerikai fogalmak szerint is sok, csodáljuk, hogy Janovics Jenő mégis nyugodtan be meri adni a naiv kolozsváriaknak. . .

A legjobb és legizlésesebb művészi fényképfelvételeket

Joanovics utóda

készíti, Piața Unirii (Főtér)
Erdélyi bank épületében.

Marion Davies biográfiája dióhéjban

A film első fiatal komikája Brooklinban született, igazi neve Marion Douras. Itt eleinte a nyelveket tanulmányozta, de nem-sokára a színpad felé irányult minden ambíciója. Nem sikerült azonban rögtön színpadi szerephez jutnia és sokáig manequin is volt. Végre kapott egy helyet egy revü karában, ahol aztán megismerkedett több festővel, akik a magazinok címlapjain tették népszerűvé arcát és egyúttal szépségét.

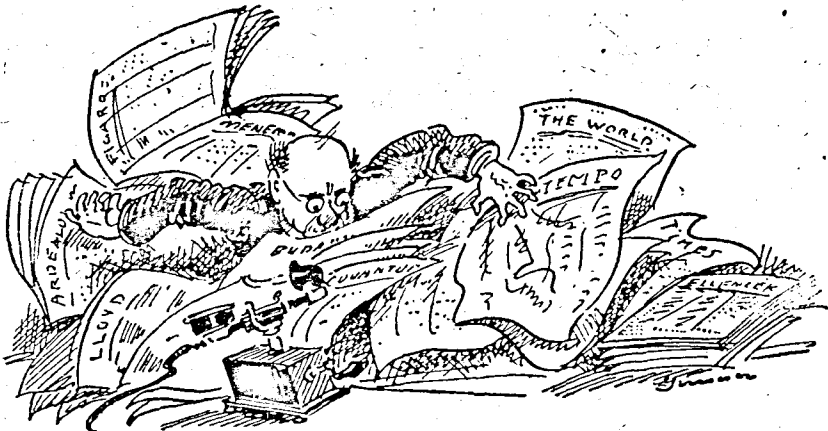
Most már maga Ziegfeld is látta, hogy milyen szépség rejlik kórusának egyik tagjában és előléptette a leányt. A Ziegfeld-riivalda fényéből nem egy leány ugrott ki így Hollywood lámpája elé — ez így történt Marion Daviessel is. — Sokáig komoly szerepeket játszottak vele — ezek közül a „Jo'anda“ tartozik a legismeretesebbek közé — de végre felfedezték komikai talentumát.

Utolsó nagy sikerét mifelénk a „Mind szamarak a férfiak“-ban aratta, míg a jövőben a „Holly-

woodi rejtelmek“-ben és a „Marianne“-ben fog megjelenni. Az első filmben megismerkedünk Hollywood összes kulissza-titkai-val, míg a második darab az első filmoperett és Marion már énekel is benne. Marion Davies igazi szőke szépség és arcborének üdésége híres; mindazonáltal nem szégyenli, hogy nyáron egy kicsit szeplős.

Huszonöt stár egy filmben

A Metro most jelentette meg a „Hollywood revü“ című hangos revü-filmjét, melyben Greta Garbo és Ramon Navarro kivételével az ismert filmgyár összes starjai szerepelnek. A legnagyobb események közé tartozik Buster Keaton fellépte, aki egy Salome táncot „lejt el“. William Haines egy burleszk jelenetben szerepel, Joan Grawford énekel, Marion Davies egy nadrágszerepben mutatkozik be, míg Norma Shearer és Joan Gilbert egy Romeo és Julia-szkeccset játszanak. Nagy kiállítású jelenetek és 200 egyéb szereplő teszik látványossá ezt a képet. Maga a görk-ar 100 személyből áll. A filmet Charles

A filmsztár titkárja beszámolót készít

Reisner rendezte, a táncokat pedig Sammy Lee, a newyorki Ziegfeld Folies táncmestere tanította be.

Ford kerestetik.

Hollywood arról híres, hogy ott mindent meg lehet szerezni, ami a filmgyártáshoz szükséges, de most kiderült, hogy egy régi Ford ritkaságszámba megy Californiában és jó állapotban lévő példány egyáltalán nem található fel. A dolog vége az volt, hogy felhívták a Ford-műveket Detroitban, de Seastrom rendező onnan is azt a választ kapta, hogy régi típusu Forddal nem szolgálhat. Arról, hogy hogy határozott a rendező — nem szól a hír. Reméljük, hogy mégis találtak ócska Fordot.

A RIVALDÁK MÖGÜL

Mihályffy Laci meséli:

A színház körül a sarkon szokott álldogálni egy koldus, a mel-
lén egy táblán ezzel a felírással:
Süketnéma.

Amikor volt aprópénzem, s megláttam, mindig adtam neki egy-két lejt.

A multkor azonban megdöbbenve konstaláltam, hogy a koldus megváltoztatta a tábláját. A régi helyett egy új táblát akasztott a mellére, amelyen már ez a felírás van: — Vak.

— Hát maga nem süket-néma, kérdeztem tőle meglepődve.

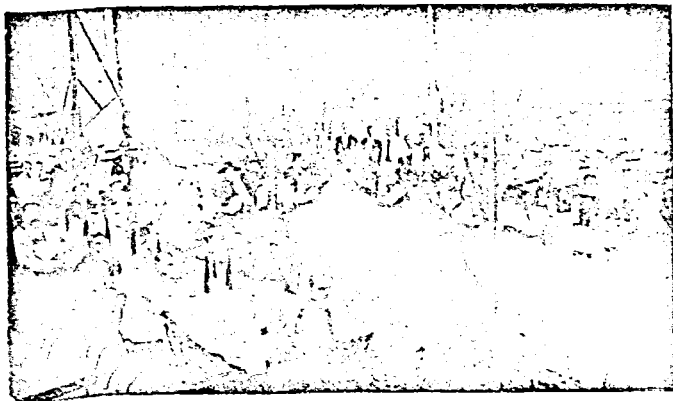
— Jaj, kérem — sópáncodott a koldus, — az ember alig hogy kigyógyul az egyik betegségből, máris megkapja a másikat.

A színház egyik kiváló fiatal művésze mondotta a következőket. A nevét nős ember lévén, érthető diszkrécióból kihallgatjuk.

— Amikor egy vendéglőnek már előkelő közönsége van, ott kell hagyni.

— Amikor egy regényírónak, vagy szinpadí szerzőnek, — nő és hozzátéhetem egy színésznek is — sikere van, a kritikusok rögtön csepülni kezdik.

— Amikor egy nő igazán kezd szeretni bennünket, faképnél kell hagyni. Csak így tehetünk szert igazi boldogságra.

Egy régi kedves színházi emlék a boldog békeviághból

Este — a színésznőknél

— Ahogyan Kaszab Anna és Benes Ilona házat szenteltek —

Benes Ilona, a színház melegszívű drámai művésznője a napokban rendezkedett véglegesen be Kolozsváron. A Hosszu-utcában bérelt magának családi és kedves lakást, ahol az első vendége a szőke drámai hősnő, Kaszab Anna volt. A két színésznő a késő esti órákig elbeszélgetett egymással. Ábrándokról, szerelmekről, emlékekről folyt a szóbeszéd és a szoba levegője mintha levendula illattal telt volna meg a sok titkos vágy és romantikus szerelem hallatára...

Kaszab Anna épen azt mondotta el, hogy bucsut mondana a színpadnak, ha a szíve szerint mehetne férjhez és a legnagyobb nyárspolgár lenne a világon, ha ezt valami ismeretlen nemtő megengedné neki, amikor (ugy ahogy a moziban szokás) ... kopogtattak az ajtón...

Mit tetszenek gondolni, ki lépett a szobába? Miután ugy sem valószínű, hogy a nyájas olvasó ezt eltalálná, a cikk írója segítségül siet és a művésznők elbeszélése alapján az alábbiakban örökíti meg a történeteket:

Benes Ilona ujonnan épített házba költözött és ezt a házat Vizkereszt estején szenteltette fel a házigazda. A házszentelés aktusát egy szerzetes-lelkész végezte és ez a lelkész tévedésből először a színésznők ajtaján kopogtatott...

A két művésznő könnyekig meghatódott. Arra kérték meg a papot, hogy a házszentelés előtt áldja meg őket. Letérdeltek a kályha mellett és úgy hallgatták meg a lelkész imádságát, aki áldást kért a ház lakóira. Az imád-

ság után a lelkész megkérdezte a két hölgyet, hogy tulajdonképpen kikhez is van szerencséje. Csodálkozva hallotta, hogy a kolozsvári Magyar Színház két művésznőjét áldotta meg. Azután hozzátette:

— Higyjék el kérem, hogy erre a házszentelőre sokáig fogok emlékezni. Nem is gondoltam volna, hogy ennyi szívet és ennyi hitet találhatok a színésznők házi tüzhelye mellett.

Benes Ilona és Kaszab Anna sokáig szótlánul hallgattak a pap távozása után. Azután könnyezve borultak egymás nyakába. Mert a mai küzdelmes, szenvedéses világban nagyon jól esik egy pillanatra felmelegedni a hit belső lángjai mellett.

(v. j.)

Bernard Shawnak így megnőtt a szakálla darabirás közben

PECEPARTI PÁRIS

Szerkeszti: GYÖRI ILLÉS ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Str. Iorga (Zöldfa-ucca) 5.

Újévi 'csillagrózsák

Imreh Sándor, mint igazgató ez évben debutált. Tudvalevőleg őt bizta meg Janovics a helyettesítéssel a váradi színháznál. Meg kell állapítsuk, hogy Imre Sándor sokkal szigorubban viszi az ügyeket, mint maga a gazda. A potyajegyések ki is rugnak a dírbhelyettesre, mert még a színészek hozzátartozóit, sőt — mi csoda merészség! — még az újságírókat is megfizetteti: husz leies színészjegyet válttat velük. Ugy hallom, a potyajegyések bojkot alá akarják venni Imre Sándor színházát s jaj szegény Janovicsnak, ha már a potyajegyések sem fognak színházba járni. És akkor még esodálkoznak, hogy nem megy jól a színház.

Zichy Mihály a világhírt magyar festőművész, akinek emlékére közelebről nagy jubiláris ünnepség lesz

Török Emil bajuszt növeszt. No, ne tessék kacagni, Emilnek — aki akkor körül a karmesteri pulpitusra, amikor még csak alig pelyhedzett a szőr az orra alatt, ma komoly szurós bajusza kezd nőni. A rossznyelvűek azzal magyarázzák Emil bajusznövesztését, hogy be akar imponálni az embernek bajuszos arcával. Pedig Emilnek — isten bizony — nincs szüksége a bajuszra, a tehetségével is nagyszerűen tud imponálni.

László Bandit nagyon elkeseredett hangulatban fogtam el egy délelőtt a színpadon. Savanyu képet vágott, mintha a foga fájna. — Mi bajod Bandikám? — kérdeztem részvétellel, mire Bandi siránkozó hangon válaszolt:

— Sajnálom azt a szegény zongorát, amin Török Emil kíséri a próbákat.

— ???

Nem hallod, milyen keservesen vonyít, ötven éve szolgál a váradi színpadon és még mindig játszatják...

Hja, színészsors!

Bellák Miklós a színpadi feljáró ajtajában áll, mikor egy templomra gyűjtő áll elébe és kér valamit az épülő templomuk részére.

— Menjen csak be bátyám a színpadra! Látja azt az őszfejú kopasz urat, aki ott kiabál — mutatott Hetényi főrendezőre —

az itt a gazda, attól kérjen a templom részére. Nagyon gavalér ember, nagyon vallásos ember!

— Osztig miér kajabál úgy az a gazda? — kérdi a paraszt.

— Mert nagyot hall bátyám. Ha akar tőle valamit, csak jó hangosan kiabáljon, hogy meghallja szegény süket.

A paraszt előre totyog a kardalosnók sora között és miután a torkát jól megköszöri, ahogy csak birt, ordítani kezdett:

— A szilágykemesi református templom felépítésére adjon az ur valamit.

Hetényi majd hanyat vágógot az ordítózás hallatán és szintén ordítva kérdezte:

— Hogy kerül maga ide és miért ordít úgy.

— Hát hogy az ur meghallja,

— Az Ur ugyis meghallja, ha csendesen mondja, én csak itt szolgálom. Menjen innen bátyám, nem látja, hogy itt próbálunk? a keservit magának!

— Hát én is csak próbálkozok instállom, azir nem muszály úgy az emberre kajabálni.

— Kajabál maga, takarodjon innen. Hé ügyelő, dobják ki innen ezt az embert! A kidobásra

már nem került sor, mert a mi emberünk, keserü káromkodás közben kiballagott a szinpadról.

— Hogy sülyedjen el az az ur! — kiáltotta vissza az ajtóból, mire az óvatos Hetényi egy nagyot ugrott, ugyanis épen a sülyesztőn állott, mikor a templomgyűjtő jó kívánsága a füléhez elérkezett.

*

Erős Muki karvezető kórista a váradi színháznál van 26 éve. Beszélgetni kezdek vele s elmondja, hogy 33 éve színész és 3300 lej a havi fizetése. Ahány szolgálati év, annyi száz lej.

— Ha még 33 évig játszik a váradi szinpadon, 6600 lej fizetése lesz — nyugtattuk meg Erős Mukit, mire ő büszkén vágta ki, hogy volt már neki Somogyinál 55 pengő fizetése is.

Figyelem! Nagyváradi olvasóink mindennemű szerkesztőségi és kiadóhivatali ügyekben közvetlenül nagyváradi szerkesztőségünkhöz: Györi Illés Istvánhoz, Str. Iorga (Zöldja-u.) 5. szám alá sziveskedjenek fordulni.

Nagyságos asszonyom!

A festett haj is tartósan ondolálható (Danerwellen) és ha az

Komollal és Gallia

gépen van eszközölve. Mindkettő francia és ez garancia. **Tessék meggyőződni!**

Böszörményi és Erdélyi

hölgyfodrászok

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii 22. (Udvarban)

Solthy György lesz a „Szinház és Film” január 25.-i álarcos báljának elnöke

A szezon legszenzációsabb táncmulatsága lesz a „Szinház és Film” január 25-én, a Palace kávéház összes termeiben tartandó álarcos bálja. Kolozsvár egész társadalma részt vesz ezen az újságíró művész bálon, amely tündöklő eseménye lesz a kolozsvári farsangnak. A napokban küldi szét a meghívókat lapunk szerkesztősége és a védnöki listán ott láthatjuk a román és magyar társaság minden vezetőjét, akik kész örömmel vállalkoztak arra, hogy Erdély egyetlen nivós művészeti lapjának táncmulatságát nevük tekintélyével is támogassák.

A bál elnöki tisztségre Solthy Györgyöt, a Magyar Szinház közkedvelt bonvivántját kértük fel. Az ő személye már megában véve is garancia arra, hogy az álarcos mulatság a legelső perctől az utolsóig kittingő hangulat-

ban fog lefolyni. Kiemelkedő pontja az e-télynek, hogy a szerkesztőség szépség és jelmez-versenyt rendez. Ezt a versenyt a szinház gyönyörű primadonnája: Kondor Ibolya fogja vezetni és az aranyszőke színművésznő már előre készül a szigorú és pártatlan bíráskodásra. A cigányvajda hálás és felelősségteljes szerep-körét *Betegh Béby*, a temperamentumos és mindenki által kedvelt szubrett-primadonna fogja betölteni. Elképzelhető, hogy a cigány-vajdával az élén mennyi chereston és tangó fog az estély folyamán elhangzani. A bált nivós műsor vezeti be, amelyen a kolozsvári Magyar Szinház és a Román Opera legjobb művészei fognak fellépni. Az bizonyos, hogy az álarcos bálon „tout Kolozsvár” ott lesz és hajnalig táncolni fog.

Flohr József gyógyszertára Cal. Regele Ferdinand

Öröme lesz, ha
dr. Nosedá szappantartóra
akassza fel
lyukas szappánát

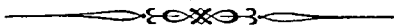
3 db. 1 tartóval 100 lei
Olcsó! Praktikus! Szép!

Pepela Sándor fogorvos esküvője. A közelmúlt napokban tartotta esküvőjét *Fromm Margit*, feltűnő szépségű kolozsvári urileánnyal *Pepela Sándor* fogorvos, *Pepela Simonnak*, a „Szinház és Film” érdemes tisztviselőjének fia. Az esküvői szertartás az ágostai evangélikus templomban folyt le és az esketést *Járossy Andor* lelkész végezte. Esküvő után bankett volt a *Kosuth Lajos-utcai Nagy József*-féle étteremben, amelyen a fiatal páron kívül *Spitz kereskedő* és *Libermann E.* násznagyk, a fiatalok szülei, valamint számos ismerős és rokon vett részt. Az új párnak mi is szerencsét és boldogságot kívánunk.

Corso filmszínház műsora:

A kalandor

*Brigitte Helm-mal
és Ivan Mosjukine-val*

Jön!

Jön!

A első

hangosfilm

Kolozsvárra

A Paramount-filmek

mindig eseményei és szenzációi a mozgó-színházak műsorának. A legnagyobb sikerek és eredmények ugyanis a Paramount-filmekhez fűződnek a filmházakban és mozikban. A Wings, Az Elsodort ember, Oroszország, Árva Julika élete, Gyáva hős és száz és száz más film évekig lesz még mindenkinek az emlékében, aki látta és megnézte. A Paramount-film eddigi termelésének forgalmazója az Imperator-film, de különösen az új termelést forgalombahozó Astra Cinegrafica S. A. Sibiu igazán értékes munkásságot végeztek és végeznek az egyetemes filmkultura szempontjából, amikor a Paramount-filmeket szétküldik az országba és lehetővé teszik az ország minden tájának és népének, hogy gyönyörködhessen ezekben a nagyszerű alkotásokban.

De könnyű is ott operálni a sikerért, ahol Harold Lloyd, Clara Bow, Emil Jannings, Adolph Menjou, Lewis Brooks, Nancy Carroll, Richard Arlen, Jack Holt, Florence Vidor, James Hall, Esther Ralston, Evelyn Brent, Ruth Taylor, Clive Brook, Olga Baclanova, Mary Brian, Charles Rogers, Fred Thomson, Gary Coope és mások állnak a siker kivívásának frontján.

És könnyű ott is a küzdelem,

ahol Josef von Sternberg, Lothar Mendes, Victor Schertzinger, Ernest Lubitsch, Ludwig Berger, Mauritz Stiller, Rowland Lee, Clarence Badger, Erich von Stroheim, Victor Fleming és mások grandiózus nagy alkotásai elevenülnek meg a vásznon. Ezeknek a hatalmas remekműveknek feltétlenül hódítaniok kell.

Az erdélyi és bánági közönség épen ezért mindig és mindenütt szeretettel várja, sőt keresi a nagyszerű Paramount filmeket. Nekünk, akik e filmlátogató közönséggel állandó kontaktusban állunk, meg kell ezt írunk és mondanunk.

És hogy nem beszélünk a levegőbe, hanem, hogy amit mondunk, az tény és valóság, azt legjobban bizonyítja az a kivételes siker, amiben csak legutóbb volt része az egyik kolozsvári mozgóban az *Oroszország és Árva Julika élete* című Paramount-filmeknek. Ez a siker nem volt kicsinált, spontánul, magától született és nemcsak erkölcsi diadalt hozott a Paramount Pictures alkotásainak, de igen jelentős anyagi eredményt és sikert is a mozgószínházak. Már pedig ez a kettős tény olyan ár, amely előtt igazán meg kell hajolni mindenkinek.

Pauli és Klein

Magazin de fier

Vaskereskedés-Eisenhandlung

Cluj, Str. Reg. Maria 26. Telefon: 8-89.

Mindenféle háztartási edények — Épület vasalás — Betonvas — Vasgerenda — Rudvas — Szerszámok és minden a rászakmába vágó cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

TÁRSASÁGI ÉLET

A *Dávid Ferenc-egyesület* f. hó 7-én este 9 órai kezdettel Dr. Boross György unitárius püspök lakásán műsorral egybekött teaestélyt rendezett. A műsor keretében Dr. Janovics Jenő, Reményik Sándor, M. Lévy Ilonka, Kócsi Böske, Útó Mária, Kollár Károly és Gusztáv, Dr. Perlné Halász Adél, F. Kovách Gyula, Zsizsmanu Rezső és Lakatos Imre, Schul György, Dr. Holló Endre és Eichner Angor tagokból álló vonósnégyes szerepeltek értéke-sebbnél-értékesebb és stilosabbnál stilosabb számokkal.

A műsort lezajlása után kedves teazás és vidám tánc követte. Kolozsvár szép asszonyai és lányai adtak itt találkozót egymásnak egy estére. A megjelentek közül sebtében a következők neveit jegyeztük fel: Puksa Endréné, Mendl Jakabné, Dr. Perl Ottóné, Mendl lányok, Róna Margit, Dr. Hankó Jánosné, Dr. Mikó Lőrinczné, Dr. Kristóf Györgyné, Dr. Boross Györgyné, Dr. Hincz Györgyné, Weress Jenőné, Dr. Lőrencz Béláné, Dr. Pálffy Lászlóné, Dr. Nagy Lászlóné, gr. Horváth Tholdy Istvánné, Dr.

Vékás Lajosné, Dr. Gyergyay Árpádné és Judith, Dr. gr. Bethlen Györgyné, Dr. Gspann Károlyné, Tarkányi György, Hidegh Mihály, Vass Domokos, Spáde János családjakkal, Dr. Deák Gyula, Dr. Gabányi Imréné, Dr. Müller Hermanné, Poór Lili, Janovics Jenő, M. Lévy Ilonka, Kócsi Böske, Kócsi Jenőné, Útó Mancsi, Kollár Károly és Gusztávék, Dr. Holló Endréné, Eichner Andorné, Schul György, Lakatos Istvánné, Balla Györgyék, Dr. Veress Eerencez, F. Kovács Gyuláék, Reményik Sándor, Kelemen Lajos, Dr. Koronka István, Dr. Ehrlich István, Dr. Vékás Lajos és Judit, László Edit, Tompa Erzsike, Ferencz Magda, Dr. Warga Béláné, Poszler Józsefné és még sokan mások vettek részt. A társaság gramofon és rádiózene mellett azután a késő éjjeli órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-társaság

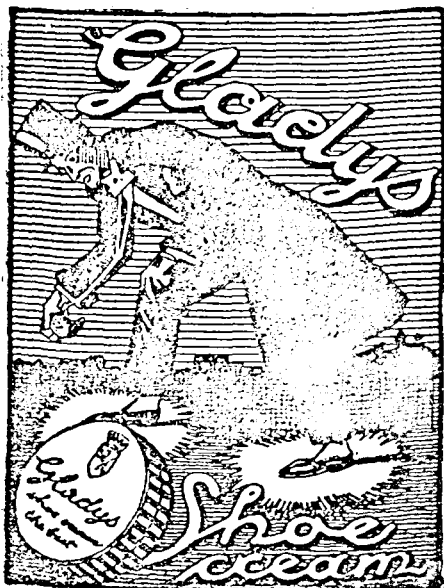
Cluj, Piața Unirii No. 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton
Gyulafehérvár és Marosvásárhely

Saját tőkái: 97 millió Lei

Minden bankügyletet
legelőnyösebben végez!

Engedélyezett devizahely!
Áruraktárai a vasut mellett.

A HÉT HUMORA

Érzelmes történet a légyről

Genfben történt, a Népszövetség városában, ahol mindenféle nációnak találkozik egymással, egy vendéglőben.

Négyen ültek az asztalnál. Mindegyik előtt egy tál leves. Az ablakon beszállt négy légy. Minden tányérba véletlenül belepottyant egy-egy.

Az első vendég angol volt.

Az nyomban fölkel, vette kálapját-botját s anélkül, hogy egy szót szolt volna, méltóságosan távozott.

A második francia volt.

Az zajosan odahívta a pincért, leszidta, eltolta magától tányérját, káromkodott, kijelentette, hogy ilyen pocsek helyre többbe se teszi a lábát.

A harmadik német volt.

Az a legyet vigyázatosan kiemelte kanáljával, megette a le-

István Aladár

ebben a maszkban vesz részt a „Színház és Film” január 15-i mulatságán

vest, elvette a francia levesét is, azt is megette, sőt ugyanugy cselekedett az angol levesével is.

A negyedik orosz volt.

Az ügyet sem vetve az eseményre, közönyösen kanalazgatta a levelet, megette a benne lévő legyet, majd észrevevén azt a legyet, melyet a német oly nagy-lelkűen megmentett, a szárnyánál fogva óvatosan a kezébe vette, rátette az ablakdeszkára, hogy elröpülhessen s ezt suttogetta:

— Szegény kis legyecskék...

Citroenről

a híres és dúsgazdag francia automobilgyárosról mesélik a következőket:

Estély volt nála. Egyszerre telefonhoz szólítják, nagyon fontos ügyben.

Az autógyáros leemeli a kagylót.

— Itt én vagyok, Citroen.

— Itt pedig az Eifel-torony világitója. Sajnálatomra közölni kell, hogy az a reklám, melyet elhelyezett nálunk, egy kicsit elromlott. Ma este az E betű semmiképpen sem akart kigyulladni. Az iránt bátorodom érdeklődni, hogy ennek ellenére működtesük-e ma este a fényreklámot?

— A világért se — ordított Citroen, aki csak magának akart hirt verni, de a citomnak nem. Megtiltom.

A másik szobában várták barátai, akik egy házitelefonon beszéltek vele, az autógyáros olyan savanyu arccal lépett be, mintha egy citromot evett volna.

*Tudja magyar, román, német,
Hogy mért használ*

Gyopár-krémét,

Mert az arcot órja, védi.

Igazolom:

Betegh Béby.

Apróbb színházi és művészeti hírek

Hunyadi Sándor Juniusi éjszaka c. darabját a budapesti Vigszínház igen szép sikerrel mutatta be Szilveszter estéjén. Hunyadi, aki Bródy Sándornak, a kiváló magyar írónak a fia, régi ismert-nevű kolozsvári újságíró és író. — Dr. P. Jánossy Bélának, a jeles erdélyi elbeszélőnek, akinek több színpadi műve áll készen és jelent is meg nyomtatásban, egy darabját elfogadta előadásra a budapesti Rádió stúdiója. Ugyancsak ott elfogadták előadásra Pálos Istvánnak, az Erdélyből elszármazott fiatal írónak egy egyfelvonásosát is. — A bukaresti Ventura-társulat közlebről Kolozsváron vendégszerepel. Az együttes Bernsten világhírű, új darabját, a Muzsikát fogja itt bemutatni.

Karácsonyi III

Jelenleg Nagyszeben választékos izlésű és nagykulturájú szász, magyar, román közönséget hódítja meg. A kitűnő művésznő a *Szökik az asszony* és *Eva grófnő* darabokban igazolta be kivételes kvalitását.

A nagyszebeni német lapok valóságos elragadtatással írnak a kolozsváriak kedvenc művésznőjéről. A *Sibenbürgisches Deutsches Tageblatt* pl. ezeket írja: Az énekpárti, amely — Eva grófnőről van szó — egész művésznőt követel meg, elragadó módon jutott tolmácsolásra és az első

perctől kezdve lekötötte az érdeklődést és figyelmet. Friss hang és kulturált előadó-művészet, pompás és izléses toalették és kitűnő játék egészítették ki az alakítást mindenben művészire. A lap megemlíti Forray József, Szentés László, Fekete Rózsi, Elekes Ferenc és Stein Janka szereplését is.

A Szökik az asszonyban Karácsonyirol írnak: Játék, ének, toalettal, mindennel elbűvölt. A Pierot-dal német nyelven való éneklése pedig a németek tetszését rendkívül megkapta. Különösen elragadó volt a Zsupánné a fürdőben c. jelenetben a tangó amelyet meg is ismételtettek. Alap az előadás megismétlését kívánja.

„EDISON“ filmszínház

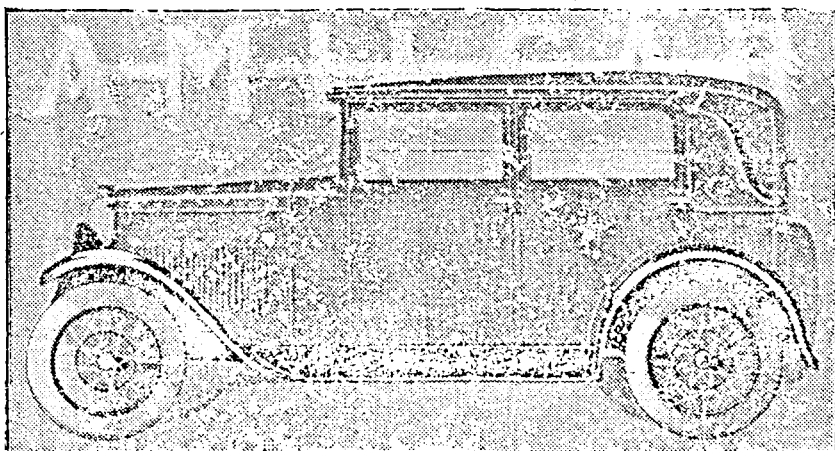
A Pap-utca és Hosszu-utca sarkán Kolozsvár legkényelmesebb és legmodernebb filmszínháza.

Az Igazgatóság figyelemmel van arra, hogy másora a legkényesebb izlést is kielégítse. Lehetőleg mindig egy vígjáték és 1 dráma van műsoron. — Minden időben kellemes sétahely. A Széchenyitér felől aszfaltjárda van. — Az Igazgatóság bivanatra előadás után kocsirol vagy taxiról gondoskodik.

Hétköznapokon három előadás: 3, 6 és 9 órakor. — Helyárak 10, 20, 25, 30 és 36 Lei. — Vasárnap és ünnepnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órakor szünet nélkül. Helyárak 20, 25, 30 és 36 Lei.

A Calea Victoriei-n a zsidó templomig autóbuszjárat. A Központi-szálloda elől indul, 5 Lei a vitéldi, a lezálótól csak alig 300 lépés. — A filmszínház kütűnő büffével rendelkezik, ah 1 hűsítők, bonbonok, sütemények és minden időben hideg és meleg ételek kaphatók, kütűnő sor és borítalokkal.

A taxik ára a Fötértől a moziig négy személynek 40 Lei

Megérkezett az első küldemény a világhírű **Amilcar-autók**-ból: Torpedo, Turism, Gabriolet, Grand-Sport és Limousine. Az **Amilcar-autók** előnyei: gyorsaság, ellenállóképesség, ideális rugózás, teljes komfort és olcsó árak. Fogyasztás 9 liter benzin 100 km.-ként. Gyorsaság 100—115km., maximális sebesség 120 km. óránként. Világhírű Weimann-karosszériák minden színben. Vezérképvisolet Románia részére: **Autolux S. A. R. de Automobile**, központi székhely: **Cluj, Str. Universităţii 1.**

Megkezdődött a jégsporthoz Kolozsváron
Felvétel a kolozsvári jégpályáról

(Bordán felvétele)

EDISON KINIZÁRÓ

A filmvilág és a közönség nagy sikere után

Az Edison-filmvilág nagy sikere után a közönség és a kritika egyaránt elismeréssel említi a „Tommy és Társa” című filmet. A film szerkesztői, Walter Gyula és Végh József, a sikerrel együtt a „Sinház és Film” báljáról is tanácskoznak.

Betegh Béby

a „Tommy és Társa” nagy sikere után Walter Gyula és Végh József szerkesztőkkel borozás mellett tanácskozik a „Sinház és Film” báljáról

(Fotofilm felv.)

Amikor a közönség és a kritika egyaránt elismeréssel említi a „Tommy és Társa” című filmet. A film szerkesztői, Walter Gyula és Végh József, a sikerrel együtt a „Sinház és Film” báljáról is tanácskoznak.